

KASVUA NIUKKUUDESTA

*Vanha tavara löytää uuden omistajan netin
markkinapaikalla ja ostos tulee kotiovelle asti
tavarakimppakyydillä.*

/ TEKSTI LEENA RANTAJÄRVI /

28

^ Kuka tahansa voi perustaa nettiin markkinapaikkasivuston. Palvelua myy Sharetribe.

Ritola Kuulasmaa

^ Maria Ritolan vetämä Peloton Club -hautomo sparraa resurssiinsa yrityksiä.

Maapallon luonnonvarat niukkenevat kovaa vauhtia.

"Tämän ei kuitenkaan tarvitse tarkoittaa ihmisille köyhempää arkea", väittää ajatuspaja Demos Helsingin tutkija **Maria Ritola**.

Hänen mukaansa niukkuus pikemminkin muuttaa kuluttamisen muotoja.

Esimerkiksi harva on nykyisin valmis luopumaan omasta autosta, sillä arjen sujuvuus rakentuu sen varaan, kuten lasten kyyditykset harrastuksiin ja kesän mökkireissut. Mutta jos tarjolla olisi hyviä ja edullisia autonvuokraus- ja joukkoliikennepalveluita, tilanne voisi olla toinen.

Yrityshautomosta lentoon

Maria Ritolan mukaan uudet kuluttamisen muodot vastaavasti avaavat mahdollisuuksia uusille liiketoiminnan malleille. Niitä kehitetään hänen vetämässään Peloton Club -vertaishautomossa. Hautomo on yksi ympäristöministeriön Kestävän kulutuksen ja tuotannon KULTU-ohjelman hanke.

Tavoitteena on auttaa siivilleen aloittelevia yrityksiä, joiden toiminta edistää luonnonvarojen viisasta hyödyntämistä, resurssiinsa. Yritykset tarjoavat kuluttajille asumiseen, liikkumiseen ja syömiseen liittyviä palveluja.

Kyse ei Ritolan mukaan ole pikkurahoista: "Helsingissä asuva käyttää asumiseen keskimäärin 900 euroa ja liikkumiseen 500 euroa kuukaudessa. Ruokaankin kuluu keskimäärin 12 prosenttia tuloista."

Peloton Club -hautomosta on kahden vuoden aikana kertynyt noin kahdensadan hengen yhteisö. Mukana on asiantuntijoita ja start up -yritysten väkeä.

"Tekeminen rakentuu liikekonseptien testauksesta ja sparrauksesta sekä kuukausittaisista tapahtumista", kuvaa Ritola.

Markkinapaikan tarjoaja palkittiin

Tärkeä hautomon toimintamuoto on myös Peloton Summer Camp -kasvuohjelma. Kasvuohjelman ensimmäinen

Yhtiön markkinapaikkoja on otettu käyttöön 1200.

leiri pidettiin viime keväänä, ja sieltä valittiin jatkoon kymmenen yritystä.

Marraskuussa näiden joukosta palkittiin paras kasvuyrityksille suunnatussa Slush-tapahtumassa Helsingissä. Kansainväliseen tapahtumaan osallistui tuhansia yrityksiä ja rahoittajia.

Voiton vei tavaroiden myyntiä ja kierrätystä palveluiltaan edistävä Sharetribe. Palvelun avulla kuka tahansa voi

30

Autojen yhteiskäyttöpalvelut ovat kehittyvässä. Esimerkiksi Weegos tähtää kuluttaja-kuluttaja-markkinoille. Nyt yrityksen kohderyhmänä ovat kunnat, joille se lupaa jopa 17 prosentin säästöjä ajoneuvokuluissa.

perustaa nettiin markkinapaikkasivuston, jossa voi ostaa, myydä, vuokrata, lainata tai kierrättää tavaroita ja palveluja.

Marraskuun tapahtumassa yhtiön toimitusjohtaja **Juho Makkonen** kertoi, että yhtiön markkinapaikkoja oli otettu käyttöön 1200 ja heillä on maksavia asiakkaita useissa maissa.

Maria Ritola kehui palkintotilaisuudessa liiketoimintamallia uskottavaksi ja palvelua toimivaksi. Yhtiöllä on myös hyvä visio tulevasta kasvusta. Voittaja sai palkinnoksi 16 000 euroa kehitysrahaa. Yritys oli onnistunut saamaan marraskuussa myös sijoittajia vakuuttuneeksi: rahoitusta oli tullut 120 000 euroa.

Tavarakimppakyydille kunniaa

Kunniamaininnan Peloton Club -hautomon kilpailussa sai tavara- ja kimppakyytipalveluja tarjoava PiggyBaggy. Palvelun kautta kuka tahansa voi tarjota pientä korvausta vastaan kyytiä esimerkiksi toisen tavaralle, kuskata vaikka mikroaaltouunin kierrätysasemalle, jos hän on muutenkin menossa siihen suuntaan. Näin ympäristö ei kuormitu turhasta liikkumisesta.

Kunniamaininnan sai myös autojen yhteiskäyttöpalveluja tarjoava Weegos. Tällä hetkellä Weegosin kohderyhmänä ovat kunnat. Se lupaa kunnille jopa 17 prosentin

säästöjä ajoneuvokuluissa. Jatkossa yhtiö tähtää myös kuluttajalta-kuluttajalle-markkinoille.

Esteitä pitäisi raivata

Maria Ritolan mukaan on tärkeää, että yhteiskunnan sääntelyä kehitetään niin, että resurssiviisaat yritykset voisivat päästä testaamaan liiketoiminnan ideoitaan helpommin.

Tarvitaan kokeilualueita, joilla testata innovaatioita.

”Tarvittaisiin kokeilualueita, joilla uusia innovaatioita voitaisiin testata tietyn ajan ilman raskaita lupaprosesseja.”

Autonvuokraustoiminnan kehityksen esteenä taas ovat vakuutukset.

”Esimerkiksi nykyään autojen lisäakuutuksia ei voi ottaa

pelkästään auton käyttöpäiville. Auton vuokraajalle tulee liian kalliiksi maksaa vakuutuksia vuoden jokaisesta päivästä.”

Jyväskylä Sitran pilottina

Resurssitehokkuuteen on herätty Suomessa laajasti. Sitra käynnisti alueellisen resurssitehokkuushankkeen viime vuonna. Resurssiviisaita ratkaisuja kehitetään yhteistyössä Jyväskylän kaupungin kanssa.

”Mukaan halutaan kaikki kaupungin toimijat, niin viranomaiset, asukkaat kuin yrityksetkin”, kertoo hankkeen vetäjä, johtava asiantuntija **Johanna Kirkinen**.

”Tarkoitus on testata ja kehittää Jyväskylän kanssa pilotteja, joista hyötyvät myöhemmin muutkin kaupungit.”

Ideota kerättiin viime keväänä Jyväskylän asukkailta. Niiden pohjalta valittiin kokeiluun 14 hanketta. Hankkeiden tuloksellisuuden arvioi Suomen ympäristökeskus. Kriteereinä olivat päästöjen ja luonnonvarojen käytön väheneminen. Kolme hanketta valittiin jatkokehittelyyn.

Tietopalvelu massojen siirtoon

Yksi jatkoon valituista hankkeista tehostaa maamassojen siirtoa Jyväskylän kaupungin alueella. Siinä kehitetään tietopalvelua, joka koordinoi siirtoja. Näin säästyy luonnonvaroja ja rahaa. Maamassojen siirtokulujen arvioidaan jopa puolittuvan. Jo pelkästään kaupungin omien rakennustyömaiden maamassojen siirtokulut ovat nykyisin 1,3 miljoonaa euroa vuodessa.

ESTEITÄ POIS

Suomen kansallisesta materiaalitehokkuusohjelmasta valmistui ehdotus vuoden alussa.

Siinä todetaan, että materiaalitehokkuuden parantaminen edellyttää uusien toimintatapojen, liiketoimintojen ja teknologioiden kehittämistä. Ohjelmassa esitetään muun muassa, että uusien teknologioiden käyttöönottoa ja koelaitosten perustamista nopeutetaan selkeyttämällä jäte- ja ympäristölupajärjestelmää.

Jätelupajärjestelmän selkeyttäminen edistää erityisesti jätteiden ja teollisuudessa syntyvien sivuvirtojen hyödyntämistä.

Ohjelma esittää myös, että yrityksille annettaisiin tukea materiaalivirtojensa ja niiden tehokkaamman käytön tunnistamiseen. Lisäksi esitetään solmittavaksi hallinnon ja yritysten välisiä materiaalitehokkuussopimuksia.

Ohjelmaehdotuksen valmisteli työ- ja elinkeinoministeriön ja ympäristöministeriön asettama työryhmä. Ohjelmalla pyritään talouskasvuun, luonnonvarojen viisaaseen käyttöön ja haitallisten ympäristövaikutusten irtikytkentään talouskasvusta.

/ LEENA RANTAJÄRVI /

Kestävää kasvua materiaalitehokkuudella
Työryhmän esitys Kansalliseksi materiaalitehokkuusohjelmaksi
Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisu 33/2013

www.tem.fi/julkaisut

Sitra/Jaana Kerkis

“Sitran hankkeeseen halutaan mukaan kaikki kaupungin toimijat, niin viranomaiset, asukkaat kuin yrityksetkin”, kertoo hankkeen vetäjä **Johanna Kirkinen**.

Myös resurssiviisasta asumista kehittävää hanketta jatketaan. Siinä muun muassa kehitetään ekotehokkaita valaistusratkaisuja ja etsitään keinoja veden säästöön.

Jatkoon valittiin lisäksi Bussiloikka-hanke. Siinä kannustetaan asukkaita käyttämään entistä enemmän joukkoliikennettä. Joukkoliikenteen käytettävyyttä pyritään parantamaan esimerkiksi sillä, että taksit veisivät ihmisiä pysäkeille, jos pysäkit ovat kaukana. Jyväskylässä toteutettiin viime syksynä kokeilu, jossa asukkaille tarjottiin mahdollisuus käyttää busseja ilmaiseksi päivän ajan. Bussien matkustajamäärät kaksinkertaistuivat.

Pilottien on määrä valmistua tämän vuoden loppuun mennessä.

”Mielenkiinto resurssiviisauteen on suurta. Kun järjestimme joulukuussa *Kansallinen resurssiviisaus* -tapahtuman, yllätyimme sen suosiesta. Osallistujia oli lähes 400, kunta-päättäjiä, virkamiehiä, yrityksiä ja asiantuntijoita”, kertoo Johanna Kirkinen. ○

www.pelotonclub.me/

www.sharetribe.com/

www.piggybaggy.com/

www.weegos.fi/

www.sitra.fi > Ekologia > Resurssiviisaus